

Detaljplan i Vimanshäll för Tändspolen 1 med flera (Älgvägen)

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Datum: 2023-12-06

Diarienummer: Sbn 2017-795

Innehållsförteckning

Vad innebär betydande miljöpåverkan?	3
Orientering.....	3
Slutsats och ställningstagande.....	4
Miljöchecklista	6
Skyddade områden.....	7
Miljö kvalitetsnormer	8
Känsliga områden	9
Risk för allvarliga olyckor	10
Gränsöverskridande miljöeffekter	10
Betydelse för andra planers miljöpåverkan	10
Miljöeffekternas omfattning	11
Möjlighet att avhjälpa miljöeffekter	11
Betydelse för hållbar utveckling	11
Planen som förutsättning för vissa typer av etableringar, verksamheter eller åtgärder.....	12
Fortsatt arbete	12

Undersökning om detaljplanen antas medföra betydande miljöpåverkan

Vad innebär betydande miljöpåverkan?

Enligt plan- och bygglagen och miljöbalken ska det till en detaljplan som bedöms medföra en *betydande miljöpåverkan* på miljön, hälsan och hushållningen med mark, vatten och andra resurser genomföras en *strategisk miljöbedömning* genom att upprättas en miljökonsekvensbeskrivning (MKB). För varje detaljplan ska det därför göras en *undersökning* för att avgöra och ta ställning till om detaljplanen kan antas påverka så pass mycket att en strategisk miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivning ska tas fram (enligt Plan och bygglagen 4 kap 34 §).

Om detaljplanen inte bedöms medföra betydande miljöpåverkan räcker redovisningen av konsekvenser under rubrikerna *Detaljplanens innebörd* och *Miljö- och riskfaktorer*. Vad som avgör om en detaljplan har *betydande miljöpåverkan* eller inte styrs dels av lagstiftning (Miljöbedömningsförordningen SFS 2017:966 och Miljöbalkens 6 kap, 1998:808) och är dels en avvägning av de sammantagna inverkanse faktorerna samt lokala förutsättningar.

Denna detaljplans *Undersökning* redovisas nedan under rubrik *Slutsats och ställningstagande* som tagits fram med hjälp av en miljöchecklista. Observera att bedömningarna är preliminära och kan behöva omvärderas om ny kunskap tillförs detaljplanen.

Beslut om betydande miljöpåverkan tas i Samhällsbyggnadsnämnden samtidigt som beslut om detaljplanens granskning.

Orientering

Planområdet är beläget i Vimanshäll, cirka 3 km från Linköpings centrum och är cirka 2 hektar stort. Detaljplanen föreslår byggnation bostäder i flerbostadshus, radhus och vårdostäder samt utbyggnad av befintlig förskola från 45 platser till 100 platser alternativt gruppobostäder.

Detaljplanens syfte är att möjliggöra bostäder med inslag av verksamheter i bottenplan samt vårdboende och radhus. Planens syfte är även att möjliggöra en utbyggnad av befintlig förskola från 45 till 100 barn samt möjlighet att bygga gruppboendestäder.

Preliminär avgränsning av planområdet. Avgränsningen kan komma att förändras i ett senare skede.

Slutsats och ställningstagande

Kommunen gör den sammanvägda bedömningen att den aktuella detaljplanen inte bedöms kunna ge upphov till betydande miljöpåverkan (som avses i Miljöbedömningsförordningen SFS 2017:966 och Miljöbalkens 6 kap). Motivet till ställningstagandet grundas på ovanstående beskrivning, den analys som redovisas i miljöchecklistan samt aktuellt underlagsmaterial, se rubrik Planeringsunderlag i planbeskrivningen. En sammanfattning av slutsatserna från undersökningen redovisas i planbeskrivningen under rubriken *Undersökning om betydande miljöpåverkan.*

Dock skall en begränsad beskrivning och bedömning av planens inverkan på miljön göras för följande aspekter:

- Riksintresse för luftfarten
- Riksintresse för naturvård
- Dagvatten och skyfall
- Förorenad mark
- Buller

Dessa aspekter beskrivs under rubrikerna *Planeringsförutsättningar och konsekvenser* och *Miljö- och riskfaktorer* i planbeskrivningen.

Miljöchecklista

Miljöchecklistan nedan utgör grunden i undersökningen om genomförandet av detaljplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Miljöchecklistan är ett underlag för en samlad bedömning av den effekt som detaljplanens genomförande bedömd medföra på miljön. Med miljöeffekter (enligt Miljöbalken 6 kap 2§) menas exempelvis effekter på befolkning och dess hälsa, skyddade växt och djurarter, biologisk mångfald, mark, vatten, landskap, klimat, bebyggelse, kulturmiljö, hushållning med mark och vatten samt hushållning med råvaror och energi. Bedömningen ska också visa om lokaliseringen är lämplig med hänsyn till faktorer i omgivningen. Observera att bedömningarna är preliminära och kan behöva omvärderas om ny kunskap tillförs detaljplanen.

Vilka värden kan påverkas? Besvaras i punkterna;

- Skyddade områden- listan nedan som är gul
- Miljökvalitetsnormer
- Känsliga områden
- Risk för allvarliga olyckor
- Gränsöverskridande miljöeffekter

Skyddade områden

Beskrivning av värden och risk för påverkan

Planområdet omfattas av riksintresset naturmiljö- Eklandskapet Linköping-Åtvidaberg. Planområdet angränsar till Riksintresse för naturmiljö- Eklandskapet Linköping-Åtvidaberg. Strax utanför planområdet åt söder ligger en värdekärna för riksintressen som har identifierats av kommunen som mycket värdefull. Riksintresset bedöms inte påverkas av byggnationen.

Inga kulturhistoriskt betydelsefulla hus finns inom planområdet. Vistvägens gamla sträckning är det cykelstråk som går genom området i öst-västlig riktning. Vistvägens gamla sträckning bevaras i cykelstråk. Inom planområdet direkt öster om befintlig förskola finns en trädallé som har ett generellt biotopskydd. Det finns även en trädallé i planområdets södra del längs med Vistvägen som skyddas av biotopskydd. Trädalléerna påverkas inte negativt av detaljplanens genomförande. Allén är även skyddad av planbestämmelse om att marklov krävs för fällning av träd och andra åtgärder som kan skada trädet.

Detaljplanen berör inte något strandskyddsområde, naturreservat, natura 2000-områden, ramsar-områden, vattenskyddsområden samt påverkar inte riksintresset för friluftsliv. Det finns inga särskilt kulturhistoriska bebyggelseområden eller byggnader.

Detaljplanen berör inte några djurarter som markerats med någon av bokstäverna N, B eller F i artskyddsförordningen. Detaljplanen medför heller inte risk för mer än obetydande påverkan på fågelarter med ogynnsam bevarandestatus (VU, EN eller CR enligt Artdatabankens rödlista).

Bedömning skyddade områden

Riksintresset naturmiljö beaktas i planen och bedöms inte påverkas negativt. Planen har anpassats och tar hänsyn till de värden som har identifierats särskilt viktiga för intresset, vilket planen bedöms uppfylla.

Trädallén direkt öster om befintlig förskola samt i trädallén längs med Vistvägen inom planområdet omfattas av biotopskyddet och bedöms inte påverkas negativt. Ingen betydande miljöpåverkan bedöms för skyddade områden.

Miljökvalitetsnormer

Beskrivning av status och risk för påverkan

Buller

I samband med planarbetet har Soundcon gjort en bullerutredning (2023) på uppdrag av Linköpings kommun för den föreslagna bebyggelsen inom planområdet.

Områdets bebyggelsestruktur mot bland annat Vistvägen och Älgvägen gör att det trots närheten till dessa gator finns bra förutsättningar för att skapa god ljudmiljö i området.

Bullerutredningen visar att ljudnivåerna inom det aktuella området blir som högst på fasader i söder närmast Vistvägen där de ekvivalenta ljudnivåerna uppgår till högst 57 dBA. Samtliga bostäder bedöms uppfylla riktvärdet 60 dBA. Av resultaten framgår även att den planerade skolgården i planområdets nordvästra del uppfyller riktvärdena för ny skolgård på högst 50 dBA ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå.

Bullerutredningen har även gjort beräkningar på hur den tillkommande bebyggelsen påverkar ljudnivån vid de befintliga bostäderna som ligger i anslutning till planområdet. Detaljplanen bedöms öka trafiken i området med ca 300 bilar per dygn. Resultaten från våra beräkningar visar att den ökade trafiken och tillkommande reflexer i nya byggnader inte ökar ljudnivån vid de befintliga bostäderna söder om Vistvägen eller väster om planområdet mellan Vistvägen och Poppelvägen.

Detaljplanens genomförande bedöms inte medföra att miljökvalitetsnormerna överskrids.

Luft

Enligt kommunens övergripande luftkartläggning beräknas halterna av luftföroeningarna partiklar, PM10 och kvävedioxid, NO₂ vara låga inom planområdet.

Detaljplanen bedöms inte påverka luftkvaliteten i den utsträckning att en fördjupad luftkvalitetberäkning behövs.

Dagvatten, ytvatten och grundvatten

Mottagande recipient för avrinnande dagvatten är vattenförekomsten Tinnerbäcken (EU-ID SE647295-148689) har måttlig ekologisk status beroende på fysisk påverkan från miljögifter, morfologiska förändringar och kontinuitet samt från andra betydande miljöproblem.

Tinnerbäckens kemiska status uppnår ej god status på grund av koncentrationen av PFOS. I Tinnerbäckens avrinningsområde finns det en hög andel jordbruksmark som påverkar

tillrinningen av fosfor. Det bedöms därför svårt att enbart med åtgärder för dagvattenhantering inom en enskild ny plan nå miljö kvalitetsnormerna och gränsvärdet.

Delar av planområdet ligger inom vattenskyddsområde för Råberga vattentäkt, vilken är indelad i tre zoner. Planområdet ligger i den sekundära skyddszonen. Enligt geotekniska utredningen bedöms detaljplanen inte medföra några komplikationer för Råberga vattentäkt.

En dagvattenutredning har tagits fram och en slutsats från den är att mängden föroreningar kommer öka jämfört med dagens läge men med föreslagen reningsåtgärd understiger föroreningarna rekommenderade gränsvärden.

Planområdet ligger inom ett område med risk för instängt dagvatten vid skyfall och här är befintliga dagvattenledningar dimensionerade för att avleda ett 1–2-årsregn. Detta medför att markförhållanden och grundvattennivåer behöver kontrolleras mer noggrant där källare och magasin ska anläggas samt att erforderlig översvämningssvolym kan tillskapas i angränsande grönyta utan risk för skador på befintlig bebyggelse nedströms.

Bedömning – påverkan på miljö kvalitetsnormer

Detaljplanen bedöms inte riskera att en miljö kvalitetsnorm överskrids.

Känsliga områden

Beskrivning av värden som är extra känsliga för mer intensiv mark- och vattenanvändning

Som det nämns under rubriken *Skyddade områden* ovan, angränsar planområdet till Riksintresse för naturmiljö- Eklandskapet Linköping-Åtvidaberg. Strax utanför planområdet åt söder ligger en värdekärna för riksintressen som har identifierats av kommunen som mycket värdefull.

Bedömning av risk för påverkan på känsliga områden

Detaljplanen bedöms inte medföra betydande konsekvenser på känsliga områden. Som det nämns under rubriken *Skyddade områden* ovan bedöms riksintresset inte påverkas av byggnationen.

Risk för allvarliga olyckor

Beskrivning av risker och eventuell påverkan

Vid exploatering är områdets höjdsättning avgörande för att skydda nya byggnader från översvämning. Höjdsättning av planområdet och genomtänkt utformning av grönytan söder om Vistvägen är ett sätt att klara extremregn. Genomtänkt utformning av grönytan behövs för att skydda befintlig bebyggelse söder om den. Men detta bedöms inte medföra någon påverkan på människors hälsa eller miljö.

En dagvattenutredning har tagits fram och den ger förslag på skyfallsåtgärder för att minska översvämningsrisken.

Bedömning av risk för allvarliga olyckor

Detaljplanen bedöms inte medföra någon risk för allvarliga olyckor. Människor som vistas inom planområdet bedöms inte utsättas för allvarliga olyckor så att deras hälsa och säkerhet äventyras. Det bedöms heller inte kunna ske några allvarliga olyckor inom planområdet som kan påverka miljön negativt.

Gränsöverskridande miljöeffekter

Beskrivning av risk för gränsöverskridande miljöeffekter

Detaljplanen möjliggör endast för förtätning av bostäder, centrumverksamhet, skola och vård.

Bedömning av risk för betydande miljöeffekter i andra länder

Detaljplanen riskerar inte att ge upphov till gränsöverskridande miljöeffekter, som kan ha påverkan utanför Sveriges gränser.

Betydelse för andra planers miljöpåverkan

Beskrivning av betydelse för andra planers miljöpåverkan

Det föreligger ingen risk för påverkan på andra detaljplaners miljöpåverkan. Detaljplanen ska hantera dagvatten och skyfall inom området för att inte påverka befintlig bebyggelse

negativt. Trafiken till planområdet kommer mest troligt att öka men bedöms inte innebära en miljöpåverkan.

Bedömning av betydelse för andra planers miljöpåverkan

Detaljplanen bedöms inte påverka andra planers miljöpåverkan.

Miljöeffekternas omfattning

Beskrivning av miljöeffekternas sannolika omfattning

Detaljplanen bedöms inte medföra några negativa miljöeffekter.

Bedömning av miljöeffekternas sannolika omfattning

Detaljplanens negativa påverkan på miljöeffekterna bedöms vara liten.

Möjlighet att avhjälpa miljöeffekter

Beskrivning av i vilken utsträckning det är möjligt att avhjälpa sannolika miljöeffekter

Detaljplanen föreslår bland annat förtätning med flerbostadshus och radhus. Trots att detaljplanen bidrar till förtätning möjliggör den för genomsläpplighet mellan bebyggelsen genom allmän platsmark. Inom den allmänna platsmarken föreslås även lösningar för hantering av dagvatten som minskar mängden föroreningar mot dagens markanvändning.

Bedömning av i vilken utsträckning det är möjligt att avhjälpa sannolika miljöeffekter

Detaljplanen bedöms kunna möjliggöra för en viss förbättring av miljöeffekterna.

Betydelse för hållbar utveckling

Beskrivning av hur detaljplanen kan bidra eller motverka till hållbar utveckling

Detaljplanen bedöms bidra till hållbar utveckling av staden eftersom den möjliggör förtätning med användningarna bostäder (B), vård (D), centrumverksamhet (C) och skola (S) alternativt gruppboende. Detta bedöms gagna staden som helhet och möjliggör att fler kan bo i staden. Detaljplanen bidrar till god hushållning av mark genom förtätning av redan

bebyggd miljö. Förtätningen innebär ett resurseffektivt utnyttjande av marken och möjliggör nybyggnation. Bebyggelseförslaget har anpassats till områdets karaktär och skala samtidigt som de tillför ett nytt uttryck i stadsmiljön.

Bedömning av i vilken utsträckning detaljplanen kan motverka hållbar utveckling

Risken bedöms som liten.

Planen som förutsättning för vissa typer av etableringar, verksamheter eller åtgärder

Beskrivning av detaljplanens omfattning

Detaljplanen möjliggöra exploatering av bostäder, centrumverksamhet och vårdboende samt utökning av befintlig förskola alternativt gruppboende.

Möjliggör detaljplanen för någon verksamhet som räknas upp i bilaga till

Miljöbedömningsförordningen (SFS 2017:966)?

Detaljplanen möjliggör inte för någon verksamhet som omfattas av

Miljöbedömningsförordningen (SFS 2017:966).

Bedömning av påverkan på omfattningens och verksamhetstypens påverkan

Detaljplanen berör inga verksamheter, påverkan bedöms därför vara liten.

Fortsatt arbete

Inför beslut om detaljplanen innebär betydande miljöpåverkan samt inför granskning av detaljplanen bedöms komplettering av följande underlag behövas:

- Markundersökning för Tändspolen och del av Johannelund 1:1 (tomt för vårdboende).

